

czytelnik

Rozwój Sieci Ekspertów ds. bezpieczeństwa i higieny pracy

mgr AGNIESZKA KRAWCZYK
Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy

certyfikowanych przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy

dzinie medycyny pracy, a także katedry, poradnie i kliniki chorób zakaźnych i inwazyjnych akademii medycznych.

Lekarz jednostki orzeczniczej I stopnia, a w przypadku odwołania – II stopnia, wydaje orzeczenie lekarskie o rozpoznaniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do rozpoznania takiej choroby na podstawie wyników przeprowadzonych badań lekarskich i pomocniczych, dokumentacji medycznej pracownika, dokumentacji przebiegu zatrudnienia oraz oceny narażenia zawodowego.

Orzeczenie lekarskie przesyła się właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu, zainteresowanemu pracownikowi oraz osobie zgłaszającej podejrzenie choroby zawodowej, a w przypadku, gdy orzeczenie to zostało wydane przez lekarza zatrudnionego w jednostce orzeczniczej II stopnia – również jednostce orzeczniczej I stopnia.

Pracownik, który nie zgadza się z treścią orzeczenia lekarskiego o rozpoznaniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej, może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania przez jednostkę orzeczniczą II stopnia.

Ostatnim etapem jest **wydanie decyzji w sprawie choroby zawodowej**. Właściwy państwowy inspektor sanitarny wydaje decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej, albo decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, na podstawie materiału dowodowego, a w szczególności danych zawartych w orzeczeniu lekarskim oraz oceny narażenia zawodowego pracownika.

Od decyzji wydanej przez właściwego państwowego inspektora sanitarnego przysługuje odwołanie do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, a od decyzji państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego – skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Właściwy państwowy inspektor sanitarny przesyła decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej albo o braku podstaw do stwierdzenia takiej choroby:

- zainteresowanemu pracownikowi
- pracodawcy lub pracodawcom zatrudniającym pracownika w warunkach, które mogły spowodować skutki zdrowotne, uzasadniające postępowanie w sprawie rozpoznania i stwierdzenia choroby zawodowej

- jednostce orzeczniczej zatrudniającej lekarza, który wydał orzeczenie lekarskie

- właściwemu inspektorowi pracy.

Zgodnie z ustawą wypadkową, w sprawach zgłaszania i stwierdzania chorób zawodowych, do ubezpieczonych nie będących pracownikami stosuje się tryb dotyczący pracowników.

Posiadanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej upoważnia do ubiegania się o świadczenia przewidziane w ustawie wypadkowej.

WIEŚŁAWA LEMPSKA
Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Największy udział w liczbie osób zatrudnionych w gospodarce polskiej – podobnie jak w pozostałych krajach Unii Europejskiej – stanowią pracownicy małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Szczególnie istotne jest więc zapewnienie przedstawicielom MŚP dostępu do informacji i innych środków wspomagających ochronę człowieka w środowisku pracy.

W artykule omówiono zadania i działalność Sieci Ekspertów ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, certyfikowanych w Centralnym Instytucie Ochrony Pracy – Państwowym Instytucie Badawczym, których zadaniem jest pomoc MŚP w dziedzinie bhp.

The development of a network of experts on occupational safety and health certified at the Central Institute for Labour Protection – National Research Institute

As in other countries of the European Union, employees of small and medium-sized enterprises (SME) in Poland have the major share in the overall number of employed in the Polish economy. It is vitally important to ensure all possible facilitations and access to information as well as to various measures supporting the activities aimed at protection of man in the working environment.

Taking into account the situation in the SME sector concerning the occupational safety and health, the Central Institute for Labour Protection – National Research Institute has created, within the framework of tasks related to state services, the Network of Experts on occupational safety and health certified at the Central Institute for Labour Protection – National Research Institute.

The article presents the aim of the network, the scope of its activity and the plan for its development.

Największy udział w liczbie osób zatrudnionych w gospodarce polskiej – podobnie jak w pozostałych krajach Unii Europejskiej – stanowią pracownicy małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Dlatego też jednym z podstawowych priorytetów jest intensyfikacja działań umożliwiających jak najszybszy rozwój gospodarczy tych właśnie podmiotów. Dotyczy to przede wszystkim mikroprzedsiębiorstw, czyli zatrudniających do 9 osób, które stanowią ponad 95% wszystkich przedsiębiorstw w Polsce. Szczególnie istotne jest więc zapewnienie wszelkich ułatwień i dostępu przedstawicielom MŚP zarówno do informacji, jak i różnorodnych środków wspomagających realizację działań na rzecz ochrony człowieka w środowisku pracy.

Wyniki licznych kontroli przeprowadzanych przez Państwową Inspekcję Pracy oraz badań w tym zakresie, wskazują na nadal bardzo niski poziom bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze MŚP. Jedną z najczęstszych przyczyn tego stanu jest niedostateczna znajomość przepisów dotyczących zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy. Wiele działań należących do podstawowych obowiązków pracodawcy w zakresie poprawy warunków pracy jest podejmowanych dopiero w następstwie kontroli przeprowadzanych przez PIP.

Powołanie Sieci

W związku z przedstawioną wyżej sytuacją istniejącą w sektorze MŚP w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, realizując program wieloletni pn. „Dostosowywanie warunków pracy w Polsce do standardów Unii Europejskiej”, utworzył w końcu 2004 r. Sieć Ekspertów ds. BHP, certyfikowanych w Instytucie. Po trwającym 2 lata okresie pilotażowym, została wyłoniona wówczas pierwsza, 16-osobowa grupa członków tej Sieci*.

Podstawowym celem działalności ekspertów jest zapewnianie małym i średnim przedsiębiorstwom kompleksowej obsługi w obszarze bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników oraz promocja najnowszych rozwiązań, służących poprawie warunków pracy. Cel ten jest osiągnięty przez bezpośrednie docieranie członków Sieci do przedsiębiorców i wspieranie ich we wszelkich działaniach na rzecz bezpieczeństwa pracowników, często już na etapie powstawania firmy. Jednak 16 osób w skali całego kraju stanowi przysłowio- wą „kroplę w morzu potrzeb” i dlatego obecnie trwają przygotowania do rozwoju Sieci, m.in. przez systematyczne zwiększanie liczby jej członków oraz doskonalenie kompetencji i podnoszenie ich kwalifikacji. Podejmowane są również działania realizujące plany i strategie opracowane wspólnie przez członków Sieci. Celem tych działań jest umożliwienie pracodawcom dostępu do szybkiej, rzetelnej i kompleksowej obsługi w zakresie bhp oraz stopniowa poprawa ich świadomości w zakresie bezpieczeństwa pracy.

* „Bezpieczeństwo Pracy” nr 12(401)2004 str. 2, nr 2(403)2005 str. 30, nr 7-8(408-409)2005 str. 46

